

Temyiz Eden (Davalı) : Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. Orhan Perçinlioğlu, Av. Eda Ahmetkocaoğlu
Mimar Sinan Cad. No: 50- TEKİRDAĞ
Karşı Taraf (Davacı) : T.M.M.O.B. Ziraat Mühendisleri Odası
Vekili : Av. Zuhâl Sirkecioğlu Dönmez
Bestekar Sok. No: 49/5 Kavaklıdere-Çankaya
ANKARA

İstemin Özeti : Tekirdağ İdare Mahkemesince verilen 17/07/2014 tarihli, E:2011/1428, K:2014/793 sayılı kararın iptale ilişkin kısmının, usul ve hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Savunma verilmemiştir.
Danıştay Tetkik Hakimi : Nuran Doğan Çakmak
Düşüncesi : Temyiz isteminin reddi ile mahkeme kararının iptale ilişkin kısmının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Altıncı Dairesince Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü:

Dava, Tekirdağ İl Genel Meclisinin 05.08.2011 günlü, 125 ile Tekirdağ Belediye Meclisinin 19/08/2011 günlü, 308 sayılı kararlarıyla kabul edilip 22/08/2011 gününde Tekirdağ Valiliğince onaylanan 1/25.000 ölçekli Tekirdağ İl Çevre Düzeni Planının iptali istemiyle açılmış; İdare Mahkemesince, yerinden yaptırılan keşif ve bilirkişi incelemesi üzerine düzenlenen rapor ile dosyada yer alan bilgi ve belgelerin birlikte değerlendirilmesinden, planı hazırlayan ekipte yer alan profesyonel kadronun, bu planı yapma yetkisine sahip bir planlama ekibi olması, planı hazırlayan kuruluşun bu yetkiye sahip olması ve bu yetkinin verilmiş sürecinin ilgili mevzuata uygun olması, planlama sürecinin araştırma aşamasında, ayrıntılı analizlerin yapılmış olması ve "Plan Analitik Raporu" içinde sunulmuş olması ve bu analiz raporunun gerekli içeriğe ve niteliğe sahip olması, planlama sürecinin plan kararlarının üretilmesi aşamasında, ilçelerde katılım toplantılarının yapılmış olması, üretilmiş plan kararlarını açıklayan "Plan Açıklama Raporu"nun hazırlanmış olması, 1/25.000 ölçekli Tekirdağ İl Çevre Düzeni Planının üst ölçeğini oluşturan 1/100.000 Ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı ile; a) nüfus, işgücü ve işgücünün sektörel dağılım oranları ile genel anlamda örtüştüğü, b) örtüşen ulaşım kararlarının 1/25000 ölçeğin gerektirdiği ve olanak sağladığı ayrıntı ve dil düzeyinde detaylandırıldığı, planın, ilgili mevzuata uygun olarak çizilmiş, "plan hükümlerinin" ve "plan lejandi"nin yine ilgili mevzuata uygun olarak hazırlanmış olması, nedenlerinden ötürü; mevzuatta öngörülen **idari ve teknik usullere uygun olduğu**; 1/25.000 ölçekli Tekirdağ İl Çevre Düzeni Planı bütününe **içeriğine gelince**: 1) Türkiye'nin çok değerli havzalarından birisi olan Ergene Havzası'nın su kirliliği, toprak kirliliği, hava kirliliği, yeraltı su seviyesinin düşmesi ve çok nitelikli tarım topraklarının amacı dışında kullanılması gibi çok büyük çevre sorunlarıyla karşı karşıya olmasına rağmen; dava konusu planlama ile Tekirdağ İl sınırları içinde yer alan özellikle, Çorlu-Çerkezköy-Muratlı ilçelerinde çok büyük yeni sanayi alanlarının gelişimine izin vermesi ve yalnızca bu üç ilçede bile toplam nüfusun (2007 nüfusu) 364.455 kişiden, 1.067.000 kişiye ulaşmasını, sanayi işgücünün de (2008 yılında) 53 396 kişiden, 181.600 kişiye ulaşmasını hedefliyor olmasının **uygun olmadığı**, 2) Tekirdağ İl Çevre Düzeni Planının 2023 yılı için öngördüğü çok yüksek nüfus değerlerinden bile çok daha fazla kapasite nüfusa sahip olan ve gereksiz yere çok nitelikli tarım alanlarını, kentsel gelişme alanları olarak düzenleyen, yürürlükteki imar planlarının revize edilmesi şeklindeki çok önemli bu gerekliliğin dava konusu planlamada, plan kararı ve plan hükmü olarak açıklıkla

belirtilmemiş olmasının **uygun olmadığı**, 3) Çorlu, Çerkezköy ve Muratlı ilçelerinde "aşırı yeraltı suyu çekim alanı" ve "yeraltı suyu besleme alanı" ve "mutlak tarım alanları" üzerinde, yeni sanayi gelişme alanlarının İl Çevre Düzeni Planında öneriliyor olmasının **uygun olmadığı**, 4) **Tekirdağ Merkez İlçesi'ne ilişkin 1/25.000 ölçekli İl Çevre Düzeni Plan kararlarının**; a) Üst kademe plan olan 1/100.000 Ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planı ile Tekirdağ Merkez İlçesine getirilen arazi kullanım ve ulaşım kararlarının doğal alanlar üzerinde yaratacağı baskıları güteten ve bunları önlemeyi hedefleyen plan politikaları üretilmesi gerekmektedir **üretilmemesinin uygun olmadığı**, b) 1/25.000 ölçekli İl Çevre Düzeni Planında, "Depreme Hassas Bölgeler" sınırları içinde getirilen kararlarının alt ölçeğin gerektirdiği ayrıntıda ve alanın depremselliğine ilişkin özel ve ayrıcalıklı durum dikkate alınmak suretiyle etüt edilerek iskan alanları ile afet öncesi ve sonrasında ihtiyaç duyulan alanların (Afet İskan Alanları, sağlık tesisleri, ulaşım bağlantıları vb.) **birlikte planlanmadığı ve ilişkilendirilmediği**, ulaşım ihtiyaçlarının da bu vizyon çerçevesinden çözümlenerek plana yansıtılmadığı; bu alanın taşıdığı risklerinin, plan hükümleri yoluyla denetlenmemesi ve yönetilememesinin **uygun olmadığı**, 5) Çerkezköy İlçesi'ne ilişkin 1/25.000 ölçekli İl Çevre Düzeni Plan kararlarının; a) Çerkezköy'de yerleşimin kuzey doğusundaki konut gelişme alanlarının, İl Çevre Düzeni Planında daha büyük tutulmuş olduğu ve Büyükyoncalı-Çerkezköy arasındaki konut gelişme alanlarının, 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planına göre daha geniş tutulduğu ve bu konularda uyumsuzluk olmasının **uygun olmadığı**, 6) Hayrabolu İlçesi'ne ilişkin 1/25.000 ölçekli İl Çevre Düzeni Plan kararlarının; a) 1/25.000 İl Çevre Düzeni Planında, Hayrabolu merkez yerleşmesinin güneybatısında önerilen "Gelişme Alanları'nın, "Özel Ürün Arazisi" üzerinde yer almaması gerekirken yer almasının **uygun olmadığı**, b) "Yer altı Suyu Besleme Alanı"nda kalan Hayrabolu merkez yerleşmesinin kirlenme yaratacak faaliyetler için Plan Hükümlerinde, kullanım türü sınırlamasını ve yapılaşma yoğunluğu kısıtlamasını alt ölçekli imar planlarına bırakmasının, yaptırım hususuna ilişkin dava konusu planın kirlenmenin önlenmesi amacıyla kurumlar arası koordinasyona yönelik önerme geliştirmesi gerekmektedir **geliştirmemesinin uygun olmadığı**, c) 1/25000 ölçekli İl Çevre Düzeni Planında Hayrabolu merkez yerleşmesine ilişkin "Taşkın Alanlar" sınırının eksik işlenmesinin **uygun olmadığı**, 7) Marmara Ereğlisi İlçesi'ne ilişkin 1/25.000 ölçekli İl Çevre Düzeni Plan kararlarının; a) Marmara Ereğlisi Seymen köyü bağlantı yolunun doğusunda kuru mutlak tarım arazisinin "Gelişme Alanı" ve "Sanayi Alanları" olarak ayrılmasının 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planına **uygun olmadığı**, b) Marmara Ereğlisi-Seymen köyü bağlantı yolunun doğusunda kuru mutlak tarım arazisinin "Gelişme Alanı" ve "Sanayi Alanları" olarak ayrılmasının bu alanın tarımsal arazi sınıflaması olan "Kuru Mutlak Tarım Arazisi" niteliği nedeniyle 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi kullanım Kanunu, Toprak ve Arazi Sınıflaması Standartları Teknik Talimatı ve İlgili Mevzuat'ta tanımlanan arazi sınıflarının toprak özellikleri ve kullanıma uygunluk tanımlamaları çerçevesine **uygun olmadığı**, c) Yenice-Çorlu yolunun doğusundaki marjinal tarım arazisi olan boş alanların "Gelişme Alanları", "Sanayi Alanları", "Depolama Alanları", "Turizm ve Kültür Amaçlı Kullanımlar" olarak ayrılmasının 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planına **uygun olmadığı**, d) 1/250.000 ölçekli etütlere dayanan "Taşkın Alanı"na ilişkin olarak alt ölçekli imar planlarına referans olacak düzenleyici/kısıtlayıcı/yaptırım içeren hükümler geliştirilmemesinin ve Danıştay Altıncı Dairesi tarafından 03.07.2012 tarih ve 2010/3829 esas sayısı ile verilen kısmen "Yürütmenin Durdurulması" kararına dayanak oluşturan Bilirkişi Raporunun 3.11. maddesinde belirtilen gerekçelerin yerine getirilmemesinin **uygun olmadığı**, 8) Saray İlçesi'ne ilişkin 1/25.000 ölçekli İl Çevre Düzeni Plan kararlarının; a) Büyükyoncalı Beldesi ile Çerkezköy ilçe merkezi arasının kentsel büyüme alanı olarak bütünleştirilmesinin 1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Revizyon Çevre Düzeni Planına **uygun olmadığı**, b) Büyükyoncalı Beldesi ile Çerkezköy ilçe merkezi arasının iskana açılmasının, bu alanın tarımsal arazi sınıflaması olan "Kuru Mutlak Tarım Arazisi" niteliği nedeniyle 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi kullanım Kanunu, Toprak ve Arazi Sınıflaması Standartları Teknik Talimatı ve İlgili Mevzuat'ta tanımlanan arazi sınıflarının toprak özellikleri ve kullanıma uygunluk tanımlamaları çerçevesine **uygun olmadığı**, 9) Şarköy

İlçesi'ne ilişkin 1/25.000 ölçekli İl Çevre Düzeni Plan kararlarının; a) 1/25.000 ölçekli İl Çevre Düzeni Planında, "Depreme Hassas Bölgeler" sınırları içinde getirilen plan kararlarının alt ölçeğin gerektirdiği ayrıntıda ve alanın depremselliğine ilişkin özel ve ayrıcalıklı durum dikkate alınmak suretiyle etüt edilerek iskan alanları ile afet öncesi ve sonrasında ihtiyaç duyulan alanların (Afet İskan Alanları, sağlık tesisleri, ulaşım bağlantıları vb.) **birlikte planlanmaması ve ilişkilendirilmemesi**, ulaşım ihtiyaçlarının da bu vizyon çerçevesinden çözümlenerek plana yansıtılmaması; bu alanın taşıdığı risklerinin, plan hükümleri yoluyla denetlenmemesi ve yönetilememesi, sözkonusu hususların üst ölçek plana **uygun olmadığı**, b) Kıyı kesiminde "**Mera Alanı**" ile "**Dikili Tarım Arazisi**" olan ve halihazırda önemli ölçüde boş olan alanların "Köy Yerleşim Alanları" olarak ayrılması nedeniyle doğal değerlerin zedelenmesinin **uygun olmadığı**, c) Şarköy ilçesi bütününde ve Eriklice Aşağı Kalamış köyleri arasındaki kıyı kesimi özelinde, "Depreme Hassas Bölge" sınırı içinde kalan alanlarda deprem riskine yönelik olarak yapılan araştırma ve analizlerin, konunun gerektirdiği ayrıntıda ve hassasiyette ele alınmamış olmasının **uygun olmadığı**, 10) Danıştay Altıncı Dairesinin 03.07.2012 tarih ve 2010/3829 esas sayısı ile verdiği kısmen "Yürütmenin Durdurulması" hakkındaki kararına aykırı olarak; a) Yeni sanayi alanlarının Çorlu Çerkezköy Muratlı üçgeninde, aşırı yer altı suyu çekim alanı ve yeraltı suyu besleme alanı ve mutlak tarım alanı üzerinde önerilmiş olmasının **uygun olmadığı**, b) Yürürlükteki imar planları tarafından önerilmiş olduğunun saptanmış olmasına karşın, dava konusu plan paftasında ve plan hükümlerinde gereğinden fazla kentsel gelişme alanı ayrılmamasına net bir müdahalenin yapılmamış olmasının **uygun olmadığı**, c) Yasadışı yapılaşmış sanayi tesislerinin, planlı sanayi alanlarına taşınmaları ya da kullandıkları kadar alanı tarımsal toprağa kazandırmaları koşulunun getirilmiş olmasının **uygun olmadığı**, d) 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı ile "Jeolojik Sakıncalı Alan" sınırları içinde getirilen arazi kullanım kararlarının taşıdığı riskleri giderecek plan kararlarının oluşturulması gerekirken oluşturulmamasının **uygun olmadığı**, 11) 1/25.000 ölçekli Tekirdağ İl Çevre Düzeni Planı'nın davacının münferit alan özel kullanımı itirazları kapsamında değerlendirilmesi sonucunda; a) Tekirdağ İl Çevre Düzeni Planı'nda önerilmiş olan **4 adet lojistik alandan**, Çorlu'nun kuzeyinde yer alan Lojistik Alan ve Tekirdağ kent merkezine yakın ve kentin batısında yer alan lojistik alan kararlarının planlama ilkeleri ile **uygun olduğu**, b) Tekirdağ İl Çevre Düzeni Planı'nda önerilmiş olan "teknik alt yapı tesisleri"nden, Çorlu Karatepe'de inşa edilmekte olan "katı atık depolama alanının" çevresinin, "kuru mutlak tarım alanı", "öncelikli korunması gerekli tarım alanı" ve "yerleşilemez alan" sınırları içinde yer alması, bu alanın jeolojik birim olarak, Ergene Formasyonu üzerinde olması, verimli akifer yeraltı suyu deposu özelliğinde olması ve ayrıca özel önlem gerektiren, yeraltı suyu besleme alanında bulunması, Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmeliğin Dördüncü Bölümünün 15. Maddesinin (c) şikkına göre, yeraltı ve yüzeysel su kaynakları ve koruma havzalarının durumunun dikkate alınmasının gerekmesi nedenleriyle 1/100.000 ölçekli Revizyon ÇDP ve planlama ilkelerine **uygun olmadığı**, c) Tekirdağ kentinin güneyinde Kumbağ'da yer alan lojistik alanın; "özel ürün arazisi", "depreme hassas bölge", "öncelikli korunması gerekli alanlar" ve "yerleşilemez alanlar" sınırları içinde kalıyor olması nedeniyle planlama ilkelerine **uygun olmadığı**, Muratlı yerleşiminin güneyinde yer alan Lojistik Alan'ın "özel ürün arazisi", "aşırı yeraltı suyu çekim alanı" ve "yerleşilemez alan" sınırları içinde kalıyor olması nedeniyle **planlama ilkelerine uygun olmadığı**, d) Başta Çorlu Edirne Yolu üzerindeler olmak üzere "İslah Organize Sanayi Bölgesi" kapsamında 1/100.000 ölçekli Revizyon ÇDP'na aykırı olarak genişletilen ve 5403 sayılı "Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu" ve teknik talimatlarda tanımlanan kriterlere göre korunması gereken tarım alanları üzerinde yer alan ve alacak sanayi alanlarının, Havzanın yeraltı ve yerüstü doğal kaynaklarının korunması ilkesine **uygun olmadığı**, e) Plan Hükümlerinin 3.3.2.3. No.lu Plan Hükümünün (H) Fıkrası'nın, Danıştay Altıncı Dairesinin 2010/3829 esasına kayden açılan davaya ilişkin 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planının aynı doğrultudaki 2.10.35 no.lu Plan Notunun Yürütmesinin durdurulmuş olması nedeni ile yasal dayanağı kalmadığından dolayı **uygun olmadığı** anlaşıldığından, davanın Bilirkişi Raporunun **uygun olduğu** yönünde tespit edilen başlıklar yönünden **davanın reddine**; Raporun 1, 2, 3, 4/a-b, 5/a, 6/a-b-c, 7/a-b-c-d,

T.C.
DANIŞTAY
ALTINCI DAİRE
Esas No : 2015/58
Karar No : 2015/5364

8/a-b, 9/a-b-c, 10/a-b-c-d, 11/a-b-c-d-e başlıklı kısımlarında Çevre Düzeni Planlarına Dair Yönetmeliğe, ilgili mevzuata, şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve kamu yararına aykırı olduğundan bu maddelere yönelik olarak dava konusu Tekirdağ İl Çevre Düzeni Planının iptaline karar verilmiş; bu kararın iptale ilişkin kısmı davalı idare vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Dava konusu Tekirdağ İl Çevre Düzeni Planının, yukarıda yer verilen gerekçelerle kısmen iptali ile davanın kısmen reddi yolundaki Tekirdağ İdare Mahkemesinin 17/07/2014 günlü, E:2011/1428, K:2014/793 sayılı kararının iptale ilişkin kısmında; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49. maddesinde belirtilen nedenlerden hiçbiri bulunmadığından, temyiz isteminin reddi ile kararın temyiz edilen iptale ilişkin bölümünün **ONANMASINA**, dosyanın adı geçen Mahkemeye gönderilmesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 15 gün içerisinde kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere, 28/09/2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Habibe
ÜNAL

Üye
Suna
TÜRKOĞLU

Üye
Ramazan
EROL

Üye
Mehmet
GÖKPINAR

Üye
Ekrem
ÖZÜBEK

ASLI GIBİDİR